



## Սարգսյան Արմեն Յուրիկի

### ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹՅՈՒՆ՝  
ԾՆՆԴՅԱՆ ԹԻՎ՝  
ԾՆՆԴԱՎԱՅՐ՝  
ՀԱՍՑԵ՝  
ՀԵՌԱԽՈՍ՝  
ԷԼ\_ՓՈՍՏ՝

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն  
19.09.1968 թ.  
Հաղրուրթի շրջան, գ.Պլեթանց  
ք.Ստեփանակերտ, Ազատամարտիկների 9/9  
բնակարան՝ 0479-4-59-56, բջջային՝ 097-20-15-15  
[armen.sarkisyan.68@mail.ru](mailto:armen.sarkisyan.68@mail.ru)

### ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՓՈՐՁ

1985 -1992թթ. - Ստեփանակերտի մանկավարժական ինստիտուտի (1988 թվականից Կիրովականի մանկավարժական ինստիտուտի Ստեփանակերտի մասնաճյուղի) լեզվագրական ֆակուլտետի ուսանող  
1993 – 1996թթ. - ՀՀ ԳԱԱ Հր. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտի ասպիրանտ  
1998թ. - ՀՀ ԳԱԱ Հր. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտում պաշտպանել է թեկնածուական թեզ և ստացել բանասիրական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան Ժ. 02.01. մասնագիտությամբ:

### ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՓՈՐՁ

1996 թ. սեպտեմբեր 1 – 1999 թ. հունվարի 1 - ԱրՊՀ հայոց լեզվի և գրականության ամբիոնի ասիստենտ  
1999 թ. հունվարի 1 - 2000 թ. ապրիլի 14 - ԱրՊՀ հայոց լեզվի և գրականության ամբիոնի ավագ դասախոս  
2000թ. ապրիլի 14 - 2003 թ. -սեպտեմբերի 1 - ԱրՊՀ հայոց լեզվի և գրականության ամբիոնի դոցենտ

2003թ.սեպտեմբերի 1-ից առ այսօր - ԱրՊՀ հայոց լեզվի և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի դոցենտ  
1999 թ. սեպտեմբերի 1-2010 թ. օգոստոսի 25- ԱրՊՀ բանասիրական ֆակուլտետի դեկան  
2010 թ. օգոստոսի 25 - 2011 թ. օգոստոսի 19 - ԱրՊՀ հայ բանասիրության և լրագրության ֆակուլտետի դեկան  
2011 թ. օգոստոսի 19 -2012 թ. նոյեմբերի 6 - ԱրՊՀ գիտքարտուղար  
2012 թ. նոյեմբերի 6-ից առ այսօր - ԼՂՀ կրթության և գիտության փոխնախարար  
2018թ.- ԱրՊՀ ռեկտոր

**ՏՊԱԳՐՎԱԾ ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ**

**ՄԵՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ, ՈՒՂԵՅՈՒՅՅՆԵՐ**

1. Սոկրատ Խանյան (կենսամատենագրություն), Ստեփանակերտ, 2000 թ., 60 էջ:
2. Արցախյան հանելուկներ, Ստեփանակերտ, 2002 թ. 92 էջ:
3. Կարո Ստեփանի Դավթյան (Կենսամատենագրություն), Ստեփանակերտ, ԱրՊՀ հրատարակչություն, 2004 թ., 75 էջ:
4. Հայոց լեզու և գրականություն (ուսումնասովանողական ձեռնարկ դիմորդների և շրջանավարտների համար), Ստեփանակերտ, 2007 թ., 304 էջ (համահեղինակներ՝ Ռ. Դադայան, Շ. Մինասյան, Ա. Բաղդասարյան):
5. Հայոց լեզու և գրականություն (ուսումնասովանողական ձեռնարկ դիմորդների և շրջանավարտների համար), երկրորդ լրամշակված հրատարակություն, Ստեփանակերտ, 2007 թ., 400 էջ(համահեղինակներ՝ Ռ.Դադայան, Շ.Մինասյան, Ա.Բաղդասարյան):
6. Արցախյան ավանդություններ, Ստեփանակերտ, 2007 թ., 112 էջ:
7. Շաղախի ենթաբարբառը Հաղորթի ենթաբարբառի միջավայրում, Ստեփանակերտ, 2009 թ., 101 էջ:
8. Արցախի բանաձևային բանահյուսությունը, Ստեփանակերտ, 2009 թ., 159 էջ:
9. Գուրգեն Անտոնյան, Ստեփանակերտ, 2010 թ., 80 էջ:
10. Արցախյան առակներ, Ստեփանակերտ, 2011 թ., 95 էջ:
11. Լեզվաբանության հիմունքներ (Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ), Ստեփանակերտ, ԱրՊՀ հրատարակչություն, 2013 թ., 208 էջ:
12. Ղարաբաղի բարբառի բառարան, Երևան, 2013 թ., 846 էջ:
13. Հայոց լեզու (Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ), Ստեփանակերտ, 2013 թ., 330 էջ, (համահեղինակներ՝ Ռ. Դադայան, Շ. Մինասյան, Ա. Բաղդասարյան):
14. Արցախյան զվարճախոսություններ, Ստեփանակերտ, 2014 թ., 172 էջ:
15. Արցախի բանահյուսությունը, Երևան, 2015թ. 760 էջ:
16. Ղարաբաղի բարբառի դարձվածաբանական բարառան , համահեղինակ՝ Շ.Մ.Մինասյան, Երևան, 2017, 568 էջ:
17. Մատենագիտություն Արցախի բանահյուսության գրառման և ուսումնասիրության, Երևան, 2019
18. Ղարաբաղի բարբառի բառարան, /լրամշակված/, Երևան, 2019 , էջ 845:

19. Մատենագիտություն Ղարաբաղի բարբառի ուսումնասիրության , Երևան, 2019:
20. Արցախի բանահյուսությունը (երկրորդ լրամշակված հրատարակություն), Երևան, 2019, 784 էջ:
21. Արցախի ժողովրդագիտությունը. Ազգագրություն (Աշխատասիրությամբ և ընդհանուր խմբագրությամբ Ա. Յու. Սարգսյանի հ. 1(1), Երևան, 2019, 736 էջ:
22. Արցախի ժողովրդագիտությունը. Ազգագրություն (Աշխատասիրությամբ և ընդհանուր խմբագրությամբ Ա. Յու. Սարգսյանի Սարգսյանի), հ. 2 Երևան, 2019, 754 էջ:
23. Արցախի ժողովրդագիտությունը. Ազգագրություն (Աշխատասիրությամբ և ընդհանուր խմբագրությամբ Ա.Յու.Սարգսյանի), հ. 3(3) Երևան, 726 էջ:

**ՋԵԿՈՒՅՈՒՄՆԵՐ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎՆԵՐՈՒՄ, ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐՈՒՄ**

1. Պանդխտության թեման արցախյան ժողովրդական խաղիկներում, Գիտության և մշակույթի հիմնահարցերն Արցախում ,Հանրապետական գիտաժողովի նյութեր, Ստեփանակերտ 2000 թ., էջ 91-92, 1 էջ:
2. Բարբառային ազդեցություններն Արցախի տարածքում, Հայ բարբառագիտության միջազգային գիտաժողով (թեզիսներ), Ստեփանակերտ, 2001թ., էջ 31, 1 էջ:
3. Արցախահայ բարբառի հնչույթային համակարգը, Հայ բարբառագիտության միջազգային գիտաժողով (թեզիսներ), Ստեփանակերտ, 2001 թ., էջ 32-33, էջ, 2 էջ:
4. Իմաստափոխության մի քանի դեպքեր Արցախահայ բարբառում, Գիտության և մշակույթի հիմնահարցերն Արցախում ,Հանրապետական գիտաժողովի նյութեր, Ստեփանակերտ, 2003 թ., էջ 90, 1 էջ:
5. Արցախահայ բարբառի ձայնավորների հնչույթային համակարգը, Լեզվաբանության արդի խնդիրները (զեկուցումների թեզիսներ), Վ.Բրյուսովի անվան օտար լեզուների ինստիտուտ, Երևան, 2003 թ., էջ 42, 1 էջ:
6. Ղարաբաղի տարածքի բարբառների արդի վիճակը, Միջազգային գիտաժողովի նյութեր, Հոլանդիա, Լեյդենի համալսարան, Լեյդեն, 2003 թ., էջ 10-11, 2 էջ:
7. Արցախահայ բարբառի բառապաշարի շերտերը, Միջազգային հայերենագիտական 7-րդ գիտաժողովի նյութեր, ԱՄՆ, Միչիգանի համալսարան, Անն-Արբոր, 2003 թ., էջ 20-21, 2 էջ:
8. Հապավումներն Արցախահայ բարբառում, Լեզվի և գրականության զարգացման ու դասավանդման հիմնախնդիրները Արցախում, Հանրապետական գիտաժողովի նյութեր, Երևան, 2004 թ., էջ 16-19, 3 էջ:
9. Գրաբարից ավանդված բառերի իմաստափոխական որոշ դեպքեր Արցախահայ բարբառում, (Հայ գրերի գյուտի և Ամարասի դպրոցի հիմնադրման 1600 -ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովի թեզիսներ), Երևան, 2005 թ., էջ 68 -70, 3 էջ:
10. Տառադարձության կարևորությունը բանահյուսության մեջ, Միջազգային գիտաժողովի նյութեր, Ստեփանակերտ, 2007 թ., էջ 61-63, 3 էջ:
11. Բարբառային բառարանների արդիական պահանջները, Հայոց լեզվի պատմության հարցեր միջազգային հայերենագիտական 8-րդ գիտաժողովի զեկուցումներ, Ստեփանակերտ, 2008 թ, էջ 80-84, 4 էջ:
12. Ղարաբաղի տարածքի բարբառների արդի կարգավիճակը ըստ Գ.Ջահուկյանի բազմահատկանիշ - վիճակագրական դասակարգման, Ջահուկյանական ընթերցումներ

- ,ՀՀ հանրապետական գիտական նստաշրջանի զեկուցումներ), Երևան, 2009 թ., էջ 154-159, 5 էջ:
13. Բուն ազգակցական բառանվանումները Ղարաբաղի բարբառում ,միջազգային գիտաժողովի նյութեր` նվիրված ԱրՊՀ հիմնադրման 40-ամյակին, Ստեփանակերտ, 2009 թ., պրակ I, էջ 12-14, 3 էջ:
14. Ռուսերենից փոխառյալ բառերը Ղարաբաղի բարբառում միջազգային գիտաժողով-ժողովրդավարության կայացումը հետխորհրդային շրջանում. հիմնախնդիրներն ու հեռանկարները, Ստեփանակերտ, 2010թ., էջ 312-314, 2 էջ:
15. Ղարաբաղի բարբառի բայական դարձվածների սեռային առանձնահատկություններ, Ջահուկյանական ընթերցումներ (ակադեմիկոս Գևորգ Ջահուկյանի 90-ամյակին նվիրված հանրապետական գիտական նստաշրջանի զեկուցումներ), Երևան, 2010 թ, էջ 266-271, 5 էջ:
16. Ղարաբաղի բարբառի բառապաշարի արտացոլումը հայերենի բարբառային բառարաններում, Ջահուկյանական ընթերցումներ (Հանրապետական գիտական նստաշրջանի զեկուցումներ), Երևան, 2011թ., էջ 257-269, 12 էջ:
17. Առած-ասացվածքները Արցախի բանահյուսության մեջ (Միջազգային գիտաժողովի նյութեր, Մեսրոպ Մաշտոց, համալսարան), 2011թ., էջ 559-562, 3 էջ:
18. Մեհտիշենի բարբառի տեղը հայերենի բարբառների շարքում (Հայ լեզվաբանության IX միջազգային գիտաժողովի թեզիսների ժողովածու), ՌԳԱ Լեզվաբանության ինստիտուտ, Սանկտ-Պետերբուրգ, 2012, էջ192-193, 2 էջ:
19. Ղարաբաղի բարբառը 19-20-րդ դարերի լեզվաբանական ուսումնասիրություններում, Հայագիտական միջազգային երկրորդ համաժողով ,Հայագիտությունը և արդի ժամանակաշրջանի մարտահրավերները (Ջեկուցումների դրույթներ), Երևան, 2013 թ., էջ 149-150, 2 էջ:
20. Հատուկ անուններով կազմված դարձվածները Ղարաբաղի բարբառում, Հայրենագիտական միջազգային 10-րդ գիտաժողով՝7-9 հոկտեմբերի, *Ջեկուցումների ժողովածու* Երևան 2015, էջ 305-319:
21. Ղարաբաղի բարբառը 19-20-րդ դարերի լեզվաբանական ուսումնասիրություններում, Հայագիտական միջազգային երկրորդ համաժողով. Հայագիտությունը և արդի ժամանակաշրջանի մարտահրավերները (Ջեկուցումների ժողովածու), Երևան, 2014 թ., էջ 316-319:
22. Ռուսերենի դերը Ղարաբաղի բարբառի բառապաշարի հարստացման գործում, «Armenian Language Contacts Through the Ages. Abstracts. International Conference», 12-15 May, 2015§, St. Peterburg, 2015, էջ 49-50:
23. Ղարաբաղի բարբառի դարձվածների հնչերանգային առանձնահատկությունները, Ջահուկյանական ընթերցումներ. Գիտական հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2016, էջ 194-19922. Արցախի ազգագրության ուսումնասիրությունը Անկախության տարիներին, ԱրՊՀ «Գիտական ընթերցումներ» 1/2016 ,Ստեփանակերտ, էջ 255-260:
24. Ղարաբաղի բարբառի ուսումնասիրությունը «Լրաբեր» հասարակական գիտությունների հանդեսի էջերում, Հայ լեզվաբանության XI միջազգային գիտաժողով` նվիրված Ջոն Գրեյինի հիշատակին (1937-2016), 2-5 հոկտեմբերի, 2017, Հիմնադրույթների ժողովածու, Երևան, էջ107-109

25. Արցախի ժողովրդագիտությունը «СМОМПК( Сборник материалов для описания местностей и племен Кавказа)» հանդեսի էջերում, ԱրՊՀ «Գիտական ընթերցումներ», հոդվածների ժողովածու, Ստեփանակերտ, 2017, էջ 86-90:

### ԳԻՏԱԿԱՆ ՀՈՂՎԱԾՆԵՐ

1. Շաղախի ենթաբարբառի հնչույթային համակարգը, Բանբեր Երևանի համալսարանի, Երևան 1995, N2, էջ 197-204, 7 էջ:
2. Շաղախի և Հաղրութի ենթաբարբառների համեմատական նկարագիրը, Կրթությունը և գիտությունը Ղարաբաղում, Ստեփանակերտ, 1997, N2, էջ 137-142, 5 էջ:
3. Շաղախի և Հաղրութի ենթաբարբառների դերանվանական համակարգը, ԱրՊՀ գիտական տեղեկագիր, Ստեփանակերտ, 1998 թ., N1, էջ 42-48, 6 էջ:
4. Միայն դարձվածներում պահպանված Ղարաբաղի բարբառին հատուկ բառեր և բառաձևեր, ԱրՊՀ գիտական տեղեկագիր, Ստեփանակերտ, 1999 թ., N1 էջ 94-98, 4 էջ, (համահեղինակ Շ. Մինասյան):
5. Անեծքի և օրհնանքի ժանրը արցախահայ բանահյուսության մեջ, Նարեկ, Ստեփանակերտ, 2003 թ., N2, էջ 30-31, 2 էջ:
6. Արցախահայ բարբառի ուսումնասիրության պատմություն, «Ученые записки, Лингвистика (приложение)», Арцахский государственный университет, Степанакерт, 2002, էջ 3-6, 2002, էջ 3-6, 4 էջ:
7. Արցախահայ բանահյուսության գրառման պատմություն, Նարեկ, Ստեփանակերտ, 2002 թ., N2, էջ 28-31, 2 էջ:
8. Արցախյան ժողովրդական խաղիկները և նրանց լեզվական արվեստը, ԱրՊՀ գիտական տեղեկագիր, Ստեփանակերտ, 2003 թ., N1-2/6-7/, էջ 152-158, 7 էջ:
9. Բնիկ, բարբառային և փոխառյալ բառերը Արցախահայ բարբառում, Նարեկ, Ստեփանակերտ, 2003 թ., N2, էջ 34-36, 2 էջ:
10. Հոդային կարգը Ղարաբաղի բարբառում (որոշյալ և անորոշ առումներ) Կրթությունը և գիտությունը Արցախում, 1-2, 2004 թ., 141-146, 5 էջ (համահեղինակ Շ. Մինասյան):
11. Ստացականությունը և դիմորոշությունը Արցախյան բարբառում, Կրթությունը և գիտությունը Արցախում, 2004 թ., N3-4, 5 էջ (համահեղինակ Շ. Մինասյան):
12. Ղարաբաղի բարբառի գունանունները, Բանբեր Երևանի համալսարանի, 2004 թ., N2, էջ 190-195, 5 էջ (համահեղինակ Շ. Մինասյան):
13. Բազմավաստակ մանկավարժն ու գիտնականը (Կարո Ստեփանի Դավթյան -100), ԱրՊՀ գիտական տեղեկագիր, Ստեփանակերտ, 2004 թ., N1(8), էջ 119-120, 2 էջ:
14. Մայրենի լեզվի ուսուցման դժվարությունները Ղարաբաղի բարբառախոս միջավայրում, Հոդվածների ժողովածու (Նվիրվում է հայ գրերի գյուտի և Ամարասի դպրոցի 1600-ամյակին), Ստեփանակերտ, 2005 թ., էջ 52-54, 3 էջ:
15. Գևորգ Բեգլարի Ջահուկյան, ԱրՊՀ Գիտական տեղեկագիր, Ստեփանակերտ, 2005 թ., N2(11), էջ 113-115, 2 էջ:
16. Հայ լեզվաբանության անհասանելի բարձունքը (Հր.Աճառյանի ծննդյան 130-ամյակի առթիվ), ԱրՊՀ գիտական տեղեկագիր, Ստեփանակերտ, 2006 թ., N1(12), էջ 69-76, 7 էջ:
17. Ղարաբաղի բարբառը Հրաչյա Աճառյանի ուսումնասիրություններում, Հայոց լեզվի հարցեր (հոդվածների ժողովածու, ԱրՊՀ), Ստեփանակերտ, 2006 թ., էջ 29-32, 3 էջ:

18. Հարցական և հեզնական հնչերանգը Ղարաբաղի բարբառի դարձվածներում, Կանթեղ (գիտական հոդվածների ժողովածու), N1 (30), Երևան, 2007 թ, էջ 91-95, 4 էջ (համահեղինակ՝ Շ. Մինասյան):
19. Արցախյան առակներ, ԿԱՃԱՌ, Ստեփանակերտ, 2008, էջ 89-119, 30 էջ:
20. Բարբառային բառերը և բառաձևերը Ղազարոս Աղայանի հեքիաթներում, ԱրՊՀ գիտական տեղեկագիր, N1(17), Ստեփանակերտ, 2008 թ, էջ 117-118, 2 էջ:
21. Հնդեվրոպական ծագում ունեցող բառերը Ղարաբաղի բարբառում, Հոդվածների ժողովածու, ԱրՊՀ, Ստեփանակերտ, 2009 թ., էջ 48-51, 3 էջ:
22. Ռուսերենից փոխառյալ բառերի հնչյունական և իմաստային փոփոխությունները Ղարաբաղի բարբառում, Լրատու (գիտական հոդվածների ժողովածու, Մեսրոպ Մաշտոց համալսարան), Ստեփանակերտ, 2010, N2 (9), էջ 239-243, 4 էջ:
23. Արցախյան հանելուկների ժանրային և իմաստային առանձնահատկություններն ու պատկերավորման միջոցները, ԱրՊՀ գիտական տեղեկագիր, Ստեփանակերտ, N1, 2010 թ, էջ 134-139, 6 էջ:
24. Արցախյան ավանդությունների ժանրային և իմաստային առանձնահատկությունները, Հայագիտական հանդես, ԱրՊՀ, Ստեփանակերտ, 2010, N 1, էջ 156-174, 17 էջ:
25. Արցախի բանաձևային բանահյուսության ժանրային և իմաստային առանձնահատկությունները, Գիտական հոդվածներ. Բանասիրություն (Վանաձորի պետական մանկավարժական ինստիտուտ), Վանաձոր, 2011 թ., էջ 24-36, 12 էջ:
26. Չայնավոր և բաղաձայն հնչույթները Գորիսի բարբառում, ԱրՊՀ գիտական տեղեկագիր, N1, Ստեփանակերտ, 2011 թ, N 1-2, էջ 134-139, 5 էջ:
27. Բանաձևային բանահյուսության որոշ ժանրերի առանձնահատկությունները Արցախի բանահյուսության մեջ, Հայագիտական հանդես, ԱրՊՀ, Ստեփանակերտ, 2011 թ., N 2, էջ 3-15, 12 էջ:
28. Բարբառային օրինաչափությունների պահպանման կարևորությունը բանահյուսական ժողովածուներում(Ղարաբաղի բարբառի օրինակով), ԱրՊՀ գիտական տեղեկագիր, Ստեփանակերտ, 2012, N 1, էջ 108-111, 3 էջ:
29. Հայերենագիտության երախտավորը (Էդուարդ Աղայանի ծննդյան 100-ամյակի առթիվ), ԱրՊՀ գիտական տեղեկագիր, Ստեփանակերտ, 2012 թ., N 2, էջ 201-204, 4 էջ:
30. Առած-ասացվածքները, անեծք օրինանքները և հանելուկները Արցախի բանահյուսության մեջ, Հայկազեան հայագիտական հանդես, Պէրոյթ 2014թ. էջ 389-402:
31. Արցախի ազգագրությունը, բանահյուսությունը և բարբառը «Ազգագրական հանդեսի» էջերում, ԱրՊՀ «Գիտական տեղեկագիր», Ստեփանակերտ, 2016, պրակ1, էջ 59-66:
32. Արցախի ազգագրությունը, բանահյուսությունը և բարբառը Ստեփան Լիսիցյանի ուսումնասիրություններում, Հայագիտական ուսումնասիրություններ (գիտական հոդվածների պարբերական ժողովածու) 7/2016, էջ 68-88:
33. Արցախի ազգագրությունը Երվանդ Լալայանի «Վարանդա» ուսումնասիրության մեջ/համահեղինակ՝ Լ.Սարգսյան/, Մեսրոպ Մաշտոց համալսարանի «Լրատու», Երևան 2018, էջ 347-35:
34. Արցախի ազգագրության ուսումնասիրությունը 19-րդ դարի կեսերից մինչև 20-րդ դարի սկզբները /Նախախորհրդային շրջան նախախորհրդային շրջան, «ԱրՊՀ գիտական տեղեկագիր», Ստեփանակերտ, 2019, պրակ2, էջ 21-36:

**ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ԻՄԱՅՈՒԹՅՈՒՆ**

MS- Windows, MS-Office Excel, Internet. E-mail և այլն:

**ԼԵԶՈՒՆԵՐԻ ԻՄԱՅՈՒԹՅՈՒՆ**

Հայերեն և ռուսերեն՝ ազատ, անգլերեն՝ բառարանով: